

Vroegmoderne tijd

---

12 maximumscore 2

Voorbeeld van een juist antwoord is:

Vasari zag de periode voor de veertiende eeuw waarin de klassieke kunsten geen rol speelden als een tussenperiode, de middeleeuwen, tussen zijn eigen, volmaakte tijd en de klassieke oudheid die het waard was opnieuw te herleven (in de renaissance).

13 maximumscore 3

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- De opkomst van de steden in West-Europa leidde tot het toenemen van de handelscontacten met onder andere Noord-Italië 1
- Handelaren die tussen West- en Zuid-Europa rondreisden namen het boek van Vasari mee en verkochten het aan geïnteresseerden 1
- Zo raakten de werken en ideeën van renaissanceschilders en -kunstenaars ook bekend in Noord- en West-Europa 1

14 maximumscore 4

Een juist antwoord bevat twee van de volgende elementen:

- Rafaël illustreert de hernieuwde oriëntatie op het klassieke erfgoed door de Griekse filosofen als onderwerp te kiezen.
- Rafaël illustreert de ontdekkingsreizen door te verwijzen naar het sextant.
- Rafaël illustreert het nieuwe mensbeeld van de renaissance door zichzelf af te beelden op het fresco.
- Rafaël beeldt wetenschappers uit zoals wiskundigen. In de zestiende eeuw ontstond een nieuwe wetenschappelijke revolutie (gebaseerd op de Oudheid).

per juist element

2

Opmerking

Alleen bij een juiste combinatie van ontwikkeling en voorbeeld mogen scorepunten worden toegekend.

Vraag	Antwoord	Scores
15	<p>maximumscore 4</p> <p>Kern van een juist antwoord is:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De wereldeconomie kon ontstaan als gevolg van de Europese expansie die uit deze gebeurtenissen blijkt door de aanwezigheid van Spaanse zilvermijnen in Zuid-Amerika / de aanwezigheid van Spaanse en Nederlandse schepen rond Cuba • Deze gebeurtenissen kunnen als bewijs dienen voor het bestaan van een wereldeconomie, omdat de economische gevolgen ervan in heel Europa merkbaar zijn (wat duidt op een internationaal / onderling afhankelijk economisch stelsel) 	<p>2</p> <p>2</p>
16	<p>maximumscore 1</p> <p>Voorbeeld van een juist antwoord is:</p> <p>Het gaat hierbij om de opkomst van het nationalisme (omdat het nationale verleden wordt verheerlijkt).</p>	
17	<p>maximumscore 4</p> <p>Voorbeeld van een juist antwoord is:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De abolitionisten zijn tegen de slavenhandel en door een afbeelding te tonen waarbij de slaven op mensonterende wijze vervoerd worden, willen zij duidelijk maken dat er een einde moet komen aan de slavenhandel • De afschuw over de afbeelding wordt versterkt door de verlichtingsgedachte die ervan uitgaat dat mensen gelijk zijn aan elkaar 	<p>2</p> <p>2</p>
18	<p>maximumscore 2</p> <p>Voorbeeld van een juist antwoord is:</p> <p>Je twijfelt aan de bruikbaarheid van deze afbeelding voor je onderzoek, omdat het hier gaat om een vorm van propaganda, wat de weergave te zeer kan hebben gekleurd / waardoor er geen zekerheid bestaat dat dit een feitelijk juiste weergave is, waardoor deze bron minder betrouwbaar is.</p> <p>of</p> <p>Je twijfelt aan de bruikbaarheid van deze afbeelding voor je onderzoek, omdat het hier gaat om een vorm van propaganda, die niet representatief hoeft te zijn voor de slavenhandel, omdat het hier slechts over één schip gaat / dit schip slechts drie keer gevaren heeft.</p>	
19	<p>maximumscore 2</p> <p>Voorbeeld van een juist antwoord is:</p> <p>De katoen werd geproduceerd door slavenarbeid op plantages. Door de Industriële Revolutie nam de vraag naar katoen toe waardoor het aantal slaven moest groeien.</p>	